

OSKARSHAMNS KOMMUNS STÅNDPUNKTER AVSEENDE INKAPSLINGSANLÄGGNING OCH SLUTFÖRVAR FÖR ANVÄNT KÄRNBRÄNSLE

- Oskarshamns kommuns ställningstagande i vetofrågan bygger på SKB:s samlade ansökan om utökat tillstånd för ökad lagringskapacitet i Clab, tillstånd att bygga inkapslingsanläggningen Clink, samt tillåtlighet att bygga ett slutförvar i Östhammar.
- Prövning av tillstånden ska ske i en sammanhållen process.
- Vi vidhåller kommunens tidigare krav att endast en utökning av lagringskapacitet för Clab inte accepteras.
- Clab får under inga omständigheter betraktas som en långsiktig lösning för förvaring av det använda kärnbränslet.
- Regeringen behöver snarast presentera en tidplan fram till kommande regeringsbeslut av SKB:s samlade ansökan.

Bakgrund

Oskarshamns kommun har under närmare 30 år varit engagerad i frågan om att hitta en slutgiltig lösning för slutförvaring av det använda kärnbränslet. Den främsta anledningen till kommunens engagemang är det faktum att mellanlagret för det använda kärnbränslet från alla Sveriges kärnkraftsreaktorer är beläget vid Simpevarp i Oskarshamns kommun. Kommunen har under hela processen, från det att Clab byggdes, fram till nu varit tydlig med att mellanlagret är just ett mellanlager och att frågan om en slutlig lösning måste komma till stånd. Oskarshamns kommun har vid upprepade tillfällen i samband med prövningar påpekat detta. Nedan några exempel:

När kommunfullmäktige, 1978-05-08, § 110, lämnade ett yttrande över ansökan om att få anlägga ett centralt lager för använt kärnbränsle i Simpevarp i Oskarshamns kommun anfördes bland annat följande:

”Det måste fastslås att CLAB endast får fungera som ett mellanlager och inte som ett slutförvar för använt kärnbränsle”

När regeringen 1998-08-20 beslutade att bevilja SKB tillstånd att bygga ut Clab och utöka lagringskapaciteten från 5 000 ton till 8 000 ton refereras till Oskarshamns kommuns yttrande enligt följande:

”Oskarshamns kommun har därvid anført att man vill se en säker slutförvaring utvecklas och kommer inte att acceptera en förlängd förvaring i CLAB utöver den period som avsetts.”

Kommunfullmäktige tog 2018-06-11, § 95, sitt ställningstagande i vetofrågan inför regeringens beslut om att tillåta utbyggnad av Clab till Clink. Av kommunens yttrande framgår bland annat:

"Kommunens önskan är att ett slutförvarssystem etableras. En förutsättning är att SKBs planer kan förverkligas på ett för samhället säkert sätt. Både Clink och Clab kan avvecklas så snart det sista avfallet har deponerats.

Skulle ett slutförvarssystem inte kunna realiseras kvarstår Clab som mellanlager. Kommunen anser att en sådan utveckling är oacceptabel. Kommunens bestämda uppfattning är att Clab, under inga omständigheter, får betraktas som ett permanent förvar för använt kärnbränsle och kärnavfall."

Kommunens ställningstagande i vetofrågan byggde på att SKBs ansökan skulle behandlas som en samlad ansökan för ett slutförvarssystem. Med hänvisning till ovanstående tidigare ställningstaganden kan Oskarshamns kommun inte under några omständigheter acceptera att frågan om utökad lagringskapacitet i Clab bryts ur sitt sammanhang och prövas i särskild ordning. En utökad lagringskapacitet i Clab med närmare 40 procent är en väsentlig förändring som innebär att Oskarshamns kommun återigen ska ta ställning i vetofrågan. Om inte en långsiktig lösning med ett slutförvar kan presenteras är det betydligt svårare att motivera ett sådant beslut.

Prövningen av ett sammanhållet system för hantering av använt kärnbränsle har pågått sedan 2011. De båda kommunerna Östhammar och Oskarshamn har tagit ställning i vetofrågan. Mark- och miljödomstolen och Strålsäkerhetsmyndigheten har lämnat sina yttranden. Nu återstår endast regeringens ställningstagande.